

Fellhanera ochracea, een nieuw lichen voor België

Paul Diederich¹, Olivier Heylen² en Dries Van den Broeck³

Het geslacht *Fellhanera* (familie Pilocarpaceae) omvat wereldwijd ongeveer 50 soorten (van den Boom 2004). Meer dan 30 hiervan komen uitsluitend voor op de bladeren van bomen (Séruaux 1996). Vijf soorten uit West-Europa worden uitgesleuteld in Sparrius & Aptroot (2000). Séruaux *et al.* (2001) voegden hieraan een zesde soort toe: *F. gyrophorica*.

Fellhanera ochracea Sparrius & Aptroot is eerder onopvallend en wordt zelden in fertiele toestand aangetroffen. De soort werd vaak verzameld in Nederland, verschillende keren in Groot-Brittannië en eenmaal in Zwitserland. Ze groeit bijna steeds op de droge en beschaduwde zijde van naaldbomen, vaak op de onderkant van de stam. Ze is ook bekend van andere forofyten.

F. ochracea werd, nieuw voor België, gevonden op drie verschillende locaties in Vlaanderen, eenmaal in het Vlaams en tweemaal in het Kempens district, telkens op Zomereik in een gemengd bos (gedomineerd door *Quercus robur* en plaatselijk door *Fagus sylvatica* of *Q. rubra*).

Onderzochte exemplaren: België, Vlaams distr.: Ranst, Wandelbos Zevenbergen (IFBL: C5.31), op *Quercus robur*, 27.1.2005, D. Van den Broeck 1595 (hb Van den Broeck); Kempens distr.: Gierle (Lille), Gierls bos (B5.56), op *Q. robur*, 27.2.2005, D. Van den Broeck 1628 (hb Van den Broeck); Booischot, Hof ter Laken, park rond kasteel (D5.15.34), op *Q. robur* (op de stambasis), 5.6.2003, O. Heylen HW/L03/135b (hb Heylen-Walraevens, herb. Diederich).

Met dank aan André Aptroot voor het bevestigen van de determinatie van enkele exemplaren.

Literatuur

Séruaux E. (1996) – Foliicolous lichens from Madeira, with the description of a new genus and two new species and a world-wide key of foliicolous *Fellhanera*. *Lichenologist* 28: 197-227.

1 Musée national d'histoire naturelle, 25 rue Munster, L-2160 Luxembourg, Luxembourg (paul.diederich@education.lu)

2 Hofdreef 5, B-2221 Booischot, Belgium

3 Donkstraat 38, B-2870 Ruisbroek, Belgium

- Sérusiaux E., Coppins B.J., Diederich P. & Scheidegger C. (2001) – *Fellhanera gyrophorica*, a new European species with conspicuous pycnidia. *Lichenologist* 33: 285-289.
- Sparrius L.A. & Aptroot A. (2000) – *Fellhanera ochracea*, a new corticolous lichen species from sheltered habitats in western Europe. *Lichenologist* 32: 515-520.
- van den Boom P.P.G. (2004) – *Fellhanera*. In: Nash T.H. III, Ryan B.D., Diederich P., Gries C. & Bungartz F. (eds.): Lichen Flora of the Greater Sonoran Desert Region, Vol. 2. Lichens Unlimited, Arizona State University, Tempe, Arizona, pp. 107-108.

Table of contents, abstracts

Members of the board of the VWBL p. 2

Map with the localities mentioned in Muscillanea 26 p. 3

The Liverworts and mosses of the Boekenbergpark (Deurne), an attempt to an evaluation.

By Juul Slembrouck p. 4

The authors report on a study of the ecological groups of bryophytes present in the old landscape park of Boekenberg. In 1990 only 38 bryophytes were found, now 61. The localities with *Plasteurhyncium striatum* and *Tortella tortuosa* are discussed in detail.

A look at the lichens of the Boekenbergpark (Deurne [Antwerp]).

By Karl Hellemans and Henri Stappaerts p. 12

A list of the lichens found during a short inventory of the Boekenberg Park with some comments by J. Slembrouck. Of the 49 species found, most were saxicolous.

***Fellhanera ochracea*, new for Belgium.**

By Paul Diederich, Olivier Heylen and Dries Van den Broeck p. 15

The genus *Fellhanera* (family Pilocarpaceae) comprises circa 50 species worldwide, amongst which over 30 are strictly foliicolous. Five species from Western Europe were listed by Sparrius & Aptroot; a further species, *F. gyrophorica*, was added by Sérusiaux *et al.* The authors report the discovery of *F. ochracea* Sparrius & Aptroot as new for Belgium. It was collected three times in Flanders, once in the Flemish district and twice in the Campine district. Here it occurs on *Quercus robur* in mixed forests (dominated by *Q. robur* and locally by *Fagus sylvatica* or *Q. rubra*). *Fellhanera ochracea* is a rather inconspicuous, almost always sterile species, also known from the Netherlands, Great Britain and Switzerland.